

*Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkas
2018. gada pārskats*

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	6
6. Krājums.....	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	10
8. Novadpētniecība.....	10
9. Projekti.....	10
10. Publicitāte.....	10
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	11
12. Pielikumi.....	11
1. pielikums.....	11
Vidēja termiņa attīstības plāns Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkai 2015. - 2019.G.....	11
2. pielikums.....	15
Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkas krājuma komplektēšanas un.....	15
organizācijas politika 2015.-2019. gadam.....	15
3. pielikums.....	22
2018. gadā abonētie preses izdevumi:.....	22
4. pielikums.....	23
Pasākumi 2018. gadā.....	23
5. pielikums.....	25

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Tikaiņu bibliotēka ir viena no Rugāju novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestādēm, kas nodrošina bibliotekāros pakalpojumus un informācijas pieejamību ikvienam novada iedzīvotājam un visiem interesentiem. Bibliotēkā ir pieejams bezvadu internets, iedzīvotāji tiek konsultēti par e-pakalpojumu lietošanu interneta vidē, kā arī tiek sniegti šādi pakalpojumi: bibliotēkas krājumā esošo iespieddarbu izsniegšana, lietotāju konsultācijas un apmācības, uzziņu sniegšana. Bibliotēkā ir iespēja izmantot datu bāzes, novadpētniecības tematiskās mapes, iepazīties ar literatūras izstādēm, saturīgi pavadīt brīvo laiku, satikties ar domubiedriem un atpūsties.

Tikaiņu bibliotēka piegādā grāmatas Rugāju novada sociālās aprūpes centra iemītniekiem.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas attīstības plānā (1.pielikums) definētajiem virzieniem un uzdevumiem:

- Bibliotēkas krājums komplektēts 3 reizes gadā
- Nomainīts vēl viens dators lietotājiem
- organizēti pasākumi grāmatu popularizēšanai- izstādes, jauno grāmatu apskati.
- novadīta psalmu dziedāšana,
- noorganizēta dalība Lielās Talkas aktivitātēs.
- informācija par bibliotēkas aktivitātēm izvietota uz ziņojumu dēļa, novada avīzē "Kurmenīte", bibliotēkas mājaslapā.
- bibliotēkas lietotāji ir informēti par datu bāzu LETONIKA un LURSOFT izmantošanas iespēju.
- turpinās bibliotēkas krājumu rekatalogizācija

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	14392	14551	15750
Pašvaldības finansējums	14362	14531	15750
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	30	20	
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ar katru gadu nedaudz pieaug. Tas vērtējams kā pietiekams, jo tiek nodrošinātas bibliotēkas pamatvajadzības.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	14392	14551	15750
Darbinieku atalgojums (bruto)	9673	9780	10784
Krājuma komplektēšana	1208	1289	1256

Bibliotēkas izdevumi nedaudz palielinājušies. Tas izskaidrojams ar uzturēšanas izmaksu pieaugumu un arī tāpēc, ka valstī nedaudz palielināta minimālā mēnešalga. Pārskata periodā netika plānoti remontu un inventāra iegāde. Krājuma komplektēšanai finansējums pieaudzis salīdzinot ar 2016.gadu, bet nedaudz samazinājies salīdzinot ar 2017.gadu. Grāmatu komplektēšanai piešķirtais finansējums ir pietiekams un bibliotēkas lietotāji ir apmierināti ar piedāvājumu. Tika abonēti 16 nosaukumu preses izdevumi. Protams, varētu vēlēties vēl vairāk, bet ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos, arī lasītāju skaits ar katru gadu sarūk.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas materiālais un tehniskais stāvoklis ir labs un apmierina apmeklētāju vajadzības.

Lietotājiem pieejami 3 datorkomplekti ar interneta pieslēgumu, bezvadu internets,

Dāvinājumā no SEB bankas saņemts viens dators bibliotēkas lietotājiem. (2011.g.)

Bibliotēkā ir viena multifunkcionālā iekārta. (2016.g)

Apmeklētājiem ir iespēja skatīties televīzijas pārraides, klausīties mūziku.

Šo aprīkojumu izmanto arī bērni un jaunieši.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	3	Labs	(2016., 2012.g., 2011.g, 2008.g)
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	Labs	Gan darbinieks, gan lietotāji izmanto vienu multifunkcionālo iekārtu (2016.g.)
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

4. Personāls

Tikaiņu bibliotēkas vadītāja strādā uz pilnu slodzi. Bibliotēkas vadītājai ir pirmā līmeņa augstākā bibliotekārā koledžas izglītība. Bibliotēkas vadītāja apmeklējusi Balvu Centrālās bibliotēkas rīkotos 5 seminārus un 3 lektorijus par šādām tēmām:

-VSAA pakalpojumu pieprasīšana elektroniski;

-Literatūras, mūzikas un teātra nozares virtuālie resursi: sabiedrības iesaiste un sadarbības iespējas;

-Muna izvirole- muna brieveiba

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) īstenotā projekta “Sabiedrības IKT iespēju izmantošanas veicināšanas pasākumi” ietvaros bibliotēkas vadītāja apguva kursu:

Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi (8 stundas)

Balvu reģiona bibliotēku darbinieku izbraukuma seminārā uz Baltinavas un Viļakas novadiem tika apmeklēta Upītes bibliotēka, Brieksīnes kapi, z.s “Kotiņi” un citi kultūrvēsturiskie objekti.

Balvu reģiona bibliotēku darbinieku kultūrvēsturisko studiju braucienā apmeklējām Gaujienas, Apes, Alūksnes un Jaunalūksnes bibliotēkas, iepazīnām dažādus ievērojamus šo vietu kultūrvēsturiskos objektus.

Bibliotekāre piedalījās arī Balvu CB organizētajos Grāmatu svētkos, kur apmeklēja Intas Lemešonokas lekciju “Kompetenču pieeja karjeras izglītībā skolās”

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	80	78	73	-2,5%; -6,41%
<i>t. sk. bērni</i>	11	10	9	-9,01%; -10%
Bibliotēkas apmeklējums	1262	1055	1103	-16,4%; +4,55
<i>t. sk. bērni</i>	100	75	95	-25%; +16,93
Virtuālais apmeklējums	1145	1394	1630	+21,75%; +16,93%
Izsniegums kopā	5153	4032	3874	-21,75%;-3,92
<i>t. sk. grāmatas</i>	1669	1234	1389	-26,1%;+12,56
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3470	2792	2481	-19,5%;-11,14
<i>t. sk. bērniem</i>	95	174	179	+83,16; +2,87
Bibliotekārais aptvērums % no iedz.	40%	38%	40%	

skaita pašvaldībā				
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	65%	50%	65%	
Iedzīvotāju skaits	201	205	201	+2%; -2%

Bibliotēkas pamatrādītāji pēdējos gados ir svārstīgi. Lietotāju skaits ir nedaudz samazinājies, bet apmeklējumu skaits pieaudzis. Bērnu skaits arī ir mazāks, bet apmeklē bibliotēku bērni biežāk. Datorus izmanto mazāk, bet pieaug izņemto grāmatu daudzums. Iedzīvotāju skaits bibliotēkas apkalpes zonā nav īpaši izmainījies. Lietotāju, kas biežāk apmeklē bibliotēku ir cilvēki vidējos gados un pensijas vecumā. Gada laikā ir arī ir miruši, un tas jūtami atsaucas uz bibliotēkas darba rādītājiem.

Uz bibliotēku iedzīvotāji nāk ar dažādām vajadzībām: pēc grāmatām, žurnāliem, darboties ar datoru un internetu. Bibliotēkas lietotājus apmācu individuāli un palīdzu veikt rēķinu apmaksu i-bankā, nodot skaitītāju rādījumus Elektrum portālā, LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmas izmantošanu, datu ievadīšanu LDC, gada deklarāciju iesniegšanu VID u.c. Pārskata gadā apmācīti darbam ar datoru un internetu par dažādām tēmām 18 lietotāji. Reizēm nākas risināt arī sociālos jautājumus, organizēt humānās palīdzības apģērba piegādāšanu Tikaiņu iedzīvotājiem.

Bibliotēkā cilvēki pavada savu brīvo laiku, paskatās televīziju, lasa žurnālus, pārrunā izlasīto. Cilvēkiem, kas dzīvo vieni ir ļoti svarīgi sociālie kontakti -aprunāties, satikties un kopā pavadīt laiku. Bibliotēkas lietotāji tiek iesaistīti Lielās Talkas aktivitātēs, kad tiek sakopta bibliotēkas un Tikaiņu centra apkārtnē. 2018.gada novembrī, kā katru gadu, sievas sanāca kopā uz psalmu dziedāšanu.

Bibliotēka nav pieejama personām ar īpašām vajadzībām, tāpēc bibliotēkas pakalpojumus bibliotekāre nodrošina pēc pieprasījuma mājās - piegādā grāmatas, periodiku. Dažiem cilvēkiem grāmatas un žurnālus aiznes kaimiņi vai ģimenes locekļi. Lai sazinātos ar šiem cilvēkiem, izmantoju telefonu, uzrunāju individuāli bibliotēkas apmeklētājus..

Nu jau trešo gadu grāmatas piegādāju Rugāju sociālās aprūpes centra iemītniekiem. Reizi mēnesī vai divos tiek vestas grāmatas un norakstītie žurnāli. Parasti sazinos ar centra vadītāju un tad plānoju grāmatu apmaiņu.

Pašvaldības informācija bibliotēkā pieejama iedzīvotājiem izmantojot Rugāju novada mājaslapu www.rugaji.lv un novada informatīvo izdevumu "Kurmenīte". Bibliotēkā notiek arī Rugāju novada domes deputātu, vadības un speciālistu tikšanās ar

iedzīvotājiem. 2018.gada 11.decembrī bibliotēkā notika publiskās apspriešanas sanāksme iedzīvotājiem kopā ar novada domes vadību, ko cilvēki arī izmantoja, lai uzdotu interesējošus jautājumus un sniegtu savus ieteikumus. Sanāksmē pārrunājām svarīgas tēmas par novada attīstību un arī par aktuālo bibliotēkas darbā.

12. decembrī bibliotekāre piedalījās Rugāju novada attīstības programmas domnīcā, kur strādājot darba grupās varējām piedāvāt savas idejas novada attīstības uzlabošanai.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	40	32	33
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	26	65	13

2018.gadā SBA kārtā nedaudz mazāk kā iepriekšējos gados izsniegtas grāmatas uz citām bibliotēkām. No citām bibliotēkām pieprasītas apmēram tikpat kā iepriekšējā gadā. Visvairāk vedu grāmatas no Balvu CB, un pārsvarā tā ir daiļliteratūra krievu valodā un arī nozaru literatūra, kas vajadzīga studentiem.

Tikaiņu bibliotēkā nav BIS ALISE

6. Krājums

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1208	1289	1256
<i>t. sk. grāmatām</i>	807	887	814
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	43	63	45
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	401	402	442
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	6,01	6,29	6,24

Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1344	1446	1256
---	------	------	------

Tikaiņu bibliotēkas krājuma iegādi finansē Rugāju novada dome. Finansējums ir pietiekams, tas ļauj komplektēt dažāda veida literatūru un seriālizdevumus visām lasītāju grupām Grāmatas tika komplektētas ņemot vērā Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2015.-2019. gadam un ievērojot lasītāju pieprasījumus, ko noskaidroju individuālās sarunās un analizējot formulārus. Iepērkot grāmatas tiek ņemta vērā cena, kvalitāte, pieejamā informācija par konkrēto grāmatu internetā, žurnālos. Par pašvaldības līdzekļiem nopirktas 96 grāmatas par summu 814 EUR.

Seriālizdevumi abonēti par pašvaldības līdzekļiem: 15 nosaukumu izdevumi par summu 442 EUR. Abonēts Balvu reģiona laikraksts Vaduguns un žurnāli, vadoties pēc lasītāju vēlmēm un aptverot dažādas nozares.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	357	418	380
<i>t. sk. grāmatas</i>	97	118	93
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	23	21	21
<i>t. sk. bērniem</i>	6	10	7
Izslēgtie dokumenti	24	178	302
Krājuma kopskaits	2590	2830	2908
Grāmatu krājuma apgrozība	1,04	0,78	0,83
Periodisko izdevumu apgrozība	3,59	2,25	2,025

2018.gadā bibliotēkas fonds papildināts ar 96 iespieddarbiem. No tiem un 19 latviešu daiļliteratūras grāmata, kas ir lasītāju pieprasītas. Iegādāta arī 12 nozaru literatūras izdevumi, pēc iespējas aptverot bibliotēkas lietotāju intereses, un 7 bērnu grāmatas. Krājuma kvalitāte ir laba. Lasītāji ir apmierināti ar daiļliteratūras fondu.. Lai popularizētu grāmatu krājumu tika uzliktas literatūras izstādes rakstniekiem jubilejas

reizēs, jauno grāmatu izstādes, tematiskas izstādes svētkos. (4.pielikums) Pārskata periodā norakstīti 302 seriālizdevumi.

Pārskata gadā bibliotēkas krājuma inventarizācija nav veikta.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	22	63	29
News	0	9	20

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkā 2018. gadā reģistrēti 9 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Ņemot vērā, ka bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā nav ne skolas, ne bērnudārza, bērnu skaits, kuri apmeklē bibliotēku ir mazs. Visbiežāk bērni nāk uz bibliotēku sestdienās un vasaras periodā, jo tad nav jābūt skolā. Darbs ar bērniem notiek individuāli, sarunās uzzinot viņu intereses, piedāvājot literatūru. Dažreiz bērniem grāmatas izņem vecāki. Bibliotēkā ir atsevišķa rotaļu istaba, kur bērni var spēlēt galda spēles, zīmēt, likt puzzles. Lai motivētu bērnus vairāk lasīt grāmatas, piedāvāju tās individuāli, pastāstot par grāmatas saturu, uzzinot bērnu intereses. Sagatavoju arī literatūras izstādes par dažādām tēmām, tā liekot bērniem pamanīt grāmatas, kas plauktā netiek ievērotas.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkā ir pieejamas novadpētniecības mapes, kurās var atrast informāciju par Rugāju pagasta iedzīvotājiem, ievērojamiem cilvēkiem, dabas un kultūras objektiem. Mapes tiek papildinātas ar rakstiem no laikraksta Vaduguns, ar materiāliem, ko iegūstu sadarbojoties ar Rugāju novada muzeju. Turpinās materiālu apkopošana par Rugāju novada kori, operdziedātāju Tāli Maģisu, Upmalas sākumskolu.

9. Projekti

Pārskata perioda bibliotēkā projekti nav realizēti.

10. Publicitāte

Lai informētu bibliotēkas apmeklētājus un vietējos iedzīvotājus par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, tiek izmantota bibliotēkas mājaslapa www.bibliotekas.lv, arī novada informatīvajā izdevumā “Kurmenīte” tiek publicēta svarīgākā informācija par bibliotēku. (5.pielikums)

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Tikaiņu bibliotēka ir Rugāju novada iestāde. Bibliotēku finansē un tās darbību pārrauga Rugāju novada dome. Visus ar bibliotēkas darbu saistītos jautājumus kārtro novada domes izpilddirektore, kura rīko arī bibliotekāru sanāksmes. Reizi gadā bibliotēkas vadītāja atskaitās par paveikto novada domes deputātu sēdē, kad tiek pieņemts kārtējā gada budžets. Decembrī Tikaiņu bibliotēkā kopā ar novada domes vadību un speciālistiem notika Rugāju novada teritorijas plānojuma publiskā apspriešana kopā ar vietējiem iedzīvotājiem.

Sadarbība notiek ar visām novada bibliotēkām gan mainoties ar grāmatām, gan daloties pieredzē. Rugāju bibliotēka divas reizes gadā noorganizē grāmatu iepirkšanas dienas Rugājos, kad uzaicina grāmatu tirgotāju “Virja”, kur varam izvēlēties grāmatas bibliotēku krājuma papildināšanai, katru apskatot klātienē.

Laba sadarbība izveidojusies ar Rugāju novada muzeja vadītāju, kas palīdz ar materiāliem, kuri attiecas uz bibliotēkas apkalpošanas teritoriju. Sadarbība notiek ar Balvu Centrālo bibliotēku, kas sniedz metodisko palīdzību, rīko seminārus un mācības bibliotēku darbiniekiem, rīko kultūrvēsturisko studiju braucienus un Grāmatu svētkus Balvos.

Sadarbība notiek arī ar vairākām Balvu reģiona bibliotēkām gan pieredzes apmaiņā, gan arī grāmatu apmaiņai, kad ir nepieciešams.

12. Pielikumi

1.pielikums

Vidēja termiņa attīstības plāns Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkai 2015. - 2019.G.

Situācijas raksturojums: Rugāju novada Tikaiņu bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Tikaiņu bibliotēka nodrošina informācijas saņemšanu ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus.

Tikaiņu bibliotēka atrodas Rugāju pagasta Tikaiņu centrā. Attālums līdz Rugāju bibliotēkai un citām novada bibliotēkām ir 8 km. Bibliotēku izmanto ne tikai vietējie iedzīvotāji, bet arī iebraucēji. Tā kā bibliotēka ir atvērta sestdienās, tad Bibliotēku apmeklē arī iebraucēji, kas ciemojas pie radniekiem. Jaunieši dodas projām strādāt un mācīties, bērnu ir ļoti maz. Iedzīvotāju skaits bibliotēkas mikrorajonā sarūk, un tas atsaucas arī uz bibliotēkas lietotāju skaitu, kas arī samazinās. Tikaiņos bibliotēka ir palikusi vienīgā iestāde, kuru iedzīvotāji apmeklē, lai risinātu dažādus jautājumus. Skola tika slēgta 2004.gadā, arī veikals vairs nedarbojas. Bibliotēka ir gan informācijas gūšanas vieta, gan satikšanās vieta vietējiem iedzīvotājiem.

Bibliotēkas vīzija ir mūsdienīgs informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes centrs, kas nodrošina kvalitatīvus informācijas pakalpojumus un vienlīdzīgu piekļuvi informācijas resursiem uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Bibliotēkas misija: Ikvienam nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai. Vākt materiālus novadpētniecībā. Saglabāt sabiedrībā interesi par grāmatu. Veidot bibliotēku par kvalitatīvu un saturīgu brīvā laika pavadīšanas vietu dažādiem interesentiem. Sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē.

Bibliotēkas mērķis ir daudzveidīgu, pašu veidotu un citu informācijas resursu un pakalpojumu piedāvājums, lai apmierinātu atsevišķu indivīdu un grupu izglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, veicinātu kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu

UZDEVUMI	AKTIVITĀTES	SAG AidĀMIE REZULTĀTI
<p>Budžeta līdzekļu ietvaros un izmantojot VKKF finansiālu atbalstu un projektu konkursus, veikt bibliotēkas krājuma komplektēšanu un atjaunošanu, nodrošināt krājumu un citu materiālo vērtību uzskaiti un saglabāšanu.</p> <p>Sadarbībā ar Rugāju novada domi un izmantojot projektu iespējas pakāpeniski nomainīt novecojušos datorus, iegādāties jaunu</p>	<p>Komplektēt bibliotēkas grāmatas 3 līdz 4 reizes gadā un periodiku vienu reizi gadā. Piedalīties projektu konkursos.</p> <p>2015.gadā iegādāties un uzstādīt multifunkcionālo iekārtu.</p>	<p>Ar jauniem iespieddarbiem regulāri papildināts bibliotēkas grāmatu krājums, daudzveidīgs preses izdevumu piedāvājums. Apmierināts bibliotēkas lietotājs.</p> <p>Uzlabota bibliotēkas lietotājiem sniegto pakalpojumu kvalitāte.</p>

<p>multifunkcionālo iekārtu.</p> <p>Bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošu pasākumu, izstāžu organizēšana, ņemot vērā bibliotēkas auditoriju.</p>	<p>2016. – 2019.g. risināt jautājumu par lietotāju un darbinieka datoru pakāpenisku nomaiņu.</p> <p>Organizēt pasākumus ievērojot bibliotēkas lietotāju intereses, iesaistīties Bibliotēku nedēļā, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, E-prasmju nedēļā.</p>	<p>Apmierināts un ieinteresēts bibliotēkas lietotājs.</p>
<p>Regulāra sabiedrības informēšana par bibliotēkas aktivitātēm.</p>	<p>Izvietot informāciju bibliotēkā, uz ziņojuma dēļa Tikaiņu centrā, Ievietot informāciju novada avīzē „Kurmenīte” un bibliotēkas mājaslapā.</p>	<p>Informēta sabiedrība par bibliotēkas darbību.</p>
<p>Dažādu darba formu izmantošana, lai sniegtu bibliotēkas lietotājiem pēc iespējas kvalitatīvākus pakalpojumus un bibliotēkas resursu piedāvājumu.</p>	<p>Veicināt datu bāzu, digitālo resursu izmantošanu informācijas iegūšanai informējot un apmācot bibliotēkas lietotājus. SBA pakalpojumus.</p>	<p>Apmierināts un informēts bibliotēkas lietotājs.</p>

<p>Bibliotēkas krājuma rekatalogizācija.</p>	<p>Krājuma rekatalogizāciju uzsākt 2016. gada otrajā ceturksnī un pabeigt līdz 2016. gada beigām</p>	<p>Bibliotēkas krājums 100% atspoguļots Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogā.</p>
<p>Novadpētniecības materiālu par Rugāju novadu vākšana un apkopošana</p>	<p>Papildināt novadpētniecības mapes ar materiāliem par novadu, tā ļaudīm. Veidot materiālu kopas Balvu CB Novadpētniecības datu bāzei.</p>	<p>Bibliotēkas lietotājiem pieejami materiāli par Rugāju novadu apkopotī mapēs, un arī elektroniski</p>

2.pielikums

Rugāju novada Tikaiņu bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2015.-2019. gadam

1. Bibliotēkas vispārīgais raksturojums

Tikaiņu bibliotēka ir Rugāju novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, viena no četrām novada bibliotēkām. Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā līvānu tipa mājā Tikaiņu centrā.

Tikaiņu bibliotēka piedāvā:

- 1953 iespieddarbus, tajā skaitā 1448 grāmatas,
- 14 nosaukumu žurnālus un laikrakstus
- Elektroniskās datu bāzes
- bezmaksas internetu, bezvadu internetu (WiFi) u.c. pakalpojumus.

Lasītāju rīcībā ir 3 datori, viena multifunkcionālā iekārta.

Bibliotēkas **misija** - ikvienam nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai. Vākt materiālus novadpētniecībā. Saglabāt sabiedrībā interesi par grāmatu. Veidot bibliotēku par kvalitatīvu un saturīgu informācijas iegūšanas un brīvā laika pavadīšanas vietu dažādiem interesentiem. Sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē.

Mērķauditorijas raksturojums

Tikaiņu bibliotēkas apmeklētāji ir visu vecuma grupu, dažādu izglītības līmeņu un profesiju pārstāvji. Komplektēšanas politika atspoguļo visu vecumu Tikaiņu un apkārtnes iedzīvotāju vajadzības un intereses.

Vispārīgs krājuma komplektēšanas un komplektējamo informācijas resursu apraksts

Lazdukalna pagasta bibliotēkas komplektēšanas politiku nosaka bibliotēkas galvenie uzdevumi un prioritātes:

- Nodrošināt visiem pagasta iedzīvotājiem brīvu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot visiem apmeklētājiem pieejamus bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus;

- Komplektēt bibliotēkas krājumus atbilstoši lasītāju interesēm un pieprasījumiem, nodrošināt krājumu un citu materiālo vērtību saglabāšanu un drošību;
- Katram bibliotēkas apmeklētājam radīt tādu vidi, ka ikviens apmeklētājs ir gaidīts. Nodrošināt lietotājus ar brīvu un plašu informācijas pieejamību, sekmēt kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēt to pagasta iedzīvotājiem.

Tikaiņu bibliotēka ir vietējās nozīmes bibliotēka ar daudzveidīgu lietotāju sastāvu, tāpēc bibliotēka komplektē universālu krājumu, kas aptver visas zinātņu nozares, akcentu liekot uz daiļliteratūru

Bibliotēkas pamatkrājumu veido grāmatas, turpinājumi, seriālizdevumi un citi dokumenti.

Komplektēšanas faktors – lasītāju vajadzības.

Pa izdevuma veidiem Tikaiņu bibliotēka komplektē:

- Grāmatas – 67%
- Seriālizdevumus – 33%
- Elektroniskie dokumenti – abonētas datu bāzes.

2. Krājuma atlases un veidošanas vispārīgie principi

Vispārīgie komplektēšanas kritēriji

- Dokumentu atbilstība lasītāju pieprasījumam un interesēm;
- saturiska vērtība, kompetence materiāla izklāstā;
- vēsturiski nepārejoša vērtība;
- literārā un mākslinieciskā vērtība;
- nepilnīgs vai saturiski novecojis krājums attiecīgajā nozarē;
- atbilstība krājuma pašreizējam sastāvam.

Prioritātes krājuma komplektēšanā

- **Bibliotēkas** krājums paredzēts lasītājiem izsniegšanai uz mājām.

Komplektē daiļliteratūru pieaugušajiem, kas ietver Latvijas un pasaules klasiku, populārus darbus un citus daiļliteratūras žanrus. Latviešu oriģinālliteratūru komplektē pēc iespējas pilnīgi. Daiļliteratūra svešvalodās tiek komplektēta ņemot vērā lasītāju pieprasījumu.

Komplektē pieprasītākos populārzinātniskos nozaru izdevumus.

Daiļliteratūras komplektēšanas kritēriji:

- ✓ lasītāju pieprasījums;
- ✓ kritikas vērtējums;
- ✓ iesējuma kvalitāte;
- ✓ cena.

- **Lasītavas** krājumu paredzēts izmantot uz vietas bibliotēkas telpās, gan arī izsniegšanai

Krājumu veido laikraksti un prese.

Uzziņas izdevumu komplektēšanas kritēriji:

- vietējā mēroga intereses;
- informācijas trūkums.

Laikraksti un žurnāli tiek abonēti pamatojoties uz datiem par lasītāju sastāvu, vajadzībām un ievērojot šādus kritērijus:

- Nozaru aptvēruma ievērošana.
- Balvu reģiona laikraksts;
- Ar atlasīti komplektē populārus, izklaides žurnālus

Elektroniskie resursi

Tikaiņu bibliotēkas lietotājiem pieejamas datu bāzes Letonika, Lursoft, kā arī Balvu reģiona bibliotēku elektroniskais katalogs.

Hronoloģiskais aptvērums

Bibliotēkas krājums ietver dokumentus ar nepārejošu zinātnisku un kultūrvēsturisku vērtību, kas atspoguļo dažādus laikmetus un periodus. Šī krājuma daļa ir bibliotēkas pamats. Krājums tiek nepārtraukti papildināts ar jauniegūtajiem dokumentiem, kā arī agrākajos gados izdotajiem dokumentiem, ja tiem ir zinātniska, kultūrvēsturiska vērtība vai paaugstināts pieprasījums.

Eksemplaritāte

Pamatā komplektē katra dokumenta 1 eksemplāru.

Krājuma komplektēšanas avoti

- pirkumi;
- abonēšana;
- dāvinājumi;
- nozaudēto izdevumu atvietošana – lasītāju nozaudēti izdevumi atvietoti ar identiskiem vai saturā līdzvērtīgiem.

Grāmatas un audiovizuālie dokumenti tiek iepirkti grāmatu apgādos. Preses izdevumi tiek abonēti Latvijas Pasta abonēšanas sistēmā reizi gadā.

Finanšu sadalījums

Bibliotēkas pamatbudžetu veido Rugāju novada pašvaldības finansējums.

Tikaiņu bibliotēkas krājums tiek veidots balstoties uz Rugāju novada pašvaldības piešķirto finansējumu.

Dokumentu atlases kritēriji

Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu valodā. Krievu valodā izdevumi tiek komplektēti minimāli, jo Rugāju novads ir viens no latviskākajiem novadiem un bibliotēkā nav lasītāju, kas pieprasītu grāmatas krievu valodā. Citās valodās praktiski nekomplektē, tiem eksemplāriem, kas atrodas fondā ir gadījuma raksturs.

Krājumā nekomplektējamie dokumenti

Bibliotēka nekomplektē dokumentus:

- ar pretvalstisku, pornogrāfisku, rasu naidu kurinošu saturu;
- sliktas kvalitātes materiāla izdevumus;
- īslaicīgas nozīmes literatūru (bukletus, partijas programmas, reklāmas u.tml.)

Dāvinājumu politika

Bibliotēka dāvinājumos pieņem pēdējo 10 gadu laikā izdotās grāmatas, kas ir saturiski vērtīgas, labi saglabājušās, kas var aizvietot bibliotēkas krājumā fiziski nolietotas, bet lasītāju pieprasītas grāmatas.

3. Krājuma dziļuma rādītāji

(pēc IFLA/UNESCO ieteiktiem fondu dziļuma indikatoriem: *Conspectus metodes*)

0 - nekomplektē vispār

1 – minimāls informācijas līmenis (*fonds nodrošina nelielu informāciju par nozari vai tēmu: ierobežots vispārīgo*

materiālu krājums, padziļinātie uzziņu izdevumi, speciālie periodiskie izdevumi un elektroniskie izdevumi netiek

komplektēti)

2 – pamatinformācijas līmenis (*fonds iepazīstina ar noteikto nozari vai tēmu, parāda informācijas daudzveidību, kas*

pieejama citur, tiek nodrošinātas lietotāju informacionālās vajadzības atbilstoši koledžu apmācības līmenim)

3 – studiju līmenis (*fonds sniedz informāciju par noteikto nozari vai tēmu sistemātiskā veidā, tomēr zemākā līmenī, kā*

nepieciešams zinātniskai pētniecībai, nodrošinot lietotājus koledžas vai bakalaura vispārīgās informācijas

vajadzībām, plašs vispārīgo monogrāfiju un uzzīņu dokumentu krājums, ar atlasītiem speciālo dokumentu

krājums)

Valodu kodi

P – dominē valsts pamatvaloda, maz vai nemaz dokumentu citās valodās

S – papildus pamatvalodai ar atlasītiem dokumentus arī citās valodās

W – dokumenti daudzās valodās

Nodaļa	Dziļuma indikators	Valodas indikators	Informācijas nesējs
0 nodaļa	2	L	G, Ž, , IR
1 Filosofija. Psiholoģija. Loģika. Ētika	2	L	G, IR
2 Reliģija	1	L	G, Ž
3 Sociālās zinātnes	2	L	G, Ž, IR
5. matemātika. Dabas zinātnes	2	L	G, Ž, IR
61 medicīna	2	L	G, Ž, IR

62 Tehnika	1	L	G , IR
63 Lauksaimniecība. Mežsaimniecība	2	L	G, Ž, IR
64 Mājturība. Mājsaimniecība. Komunālā saimniecība	2	L	G, Ž, IR
69 Celtniecība. Būvmateriāli. Būvdarbi	2	L	G, IR
7 Māksla	2	L	G, IR
796 Sports. Fiziskā kultūra	1	L	G, IR
81 Valodniecība.	2	S	G, IR
82 Literatūrzinātne	2	L	G, IR,
91 Ģeogrāfija	2	L	G, IR
Daiļliteratūra	3	L	G
Latviešu daiļliteratūra	3	L	G
Ārvalstu daiļliteratūra	2	L	G
Literatūra bērniem – pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma	2	L	G
Literatūra bērniem – vidējā vecuma (5-7klase)	2	L	G
Literatūra 8 – 9.. klasei	2	L	G

4. Krājuma rekonstruēšanas iemesli un kārtība

Norakstīšanai paredzētos iespieddarbus un citus dokumentus atlasa atbilstoši šādiem kritērijiem:

- nolietoti izdevumi;
- novecojuši iespieddarbi pēc to satura;
- liekie dublikāti;

- cirkulācijas biežums (mazizmantotie iespieddarbi);
- bojāti izdevumi;
- nozaudēti izdevumi;
- izdevumi, kas nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- profilam neatbilstoši izdevumi.

Bibliotēkas krājumu rekonplektēšana –resursu izvērtēšana un materiālu norakstīšana- notiek katru gadu. Krājuma skaitliskie rādītāji katru gadu tiek statistiski apkopoti un izvērtēti.

Tikaiņu bibliotēka maz izmantotos, bet savu vērtību saglabājušos iespieddarbus un citus dokumentus glabā krātuvē:

- ✓ bibliotēku nozares, vēsturiski nozīmīgi un novadpētniecības izdevumi tiek uzglabāti bez laika ierobežojuma;
- ✓ kultūras un literatūras izdevumi – 5 gadus;
- ✓ medicīna, vides aizsardzība – 5 gadus;
- ✓ lauksaimniecības žurnāli – 5 gadus;
- ✓ amatniecība, mājokļa labiekārtošana, dārzkopība, veselība – 5 gadus;
- ✓ Reģiona avīze – 15 gadus;
- ✓ izklaide, hobiji, brīvā laika pavadīšana, tūrisms – 2 gadus;
- ✓ reliģiska satura izdevumi – 2 gadus.

5. Krājuma attīstības politikas ieviešana, novērtējums, analīze

Vadoties pēc augstāk tekstā izstrādātās krājuma komplektēšanas politikas, bibliotēkas fonds saglabās savu kvalitāti un daudzveidīgumu un finanšu resursi tiks lietderīgi izmantoti. Galvenokārt, to iespējams panākt komplektēšanas procesā ievērojot bibliotēkas lasītāju pieprasījumu un krājuma izvērtēšanu pa nodaļām un nozarēm. Kā arī šādi izstrādāta krājuma komplektēšanas politika atspēkos bibliotēkas izvirzīto misiju un attīstības mērķi - piedalīties informācijas sabiedrības veidošanā, nodrošinot efektīvu, kvalitatīvu un sabiedrības vajadzībām atbilstošu bibliotēkas darbību, kā arī daudzveidīgu resursu un pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem.

Krājuma kvalitāte un daudzveidība atkarīga ar no pašvaldības piešķirtajiem finanšu līdzekļiem. Līdzekļi krājuma komplektēšanai ir pietiekoši.

Tikaiņu bibliotēkas krājums izvietots pārskatāmi un tā fiziskā kvalitāte ir apmierinoša.

3.pielikums

2018. gadā abonētie preses izdevumi:

- Vaduguns;
- Copes Lietas;
- Ieva;
- Dārza Pasaule;
- Ievas Stāsti;
- Ievas Virtuve;
- Veselība;
- Privātā Dzīve;
- 100 Labi padomi;
- Astes;
- A – 12ceļš uz Latgali;
- Patiesā Dzīve;
- Ko Ārsti Tev Nestāsta;
- Mājas Viesis;
- Ilustrētā Zinātne;
- Santa.

4.pielikums

Pasākumi 2018. gadā

Literatūras izstādes:

Latviešu rakstniekam Rūdolfam Blaumanim-155 (1863-1908) Rakstniecei Ilzei Kalnārei – 100 (1918-1968)

Dzejniecei Ārijai Elksnei – 90 (1928-1984)

Franču rakstniekam Žilam Vernam – 190 (1828-1905)

Rakstniekam Žoržam Simenonam – 115 (1903-1989)

Aktrisei Olgai Dreģei – 80

Latviešu rakstniekam Kārlim Ieviņam 130 (1909-1977)

Latviešu dramaturgam Gunāram Priedem – 90 (1928-2000)

Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Latviešu tautas sāpju ceļš

Starptautiskā teātra diena. Profesija-aktieris.
Pasaules veselības diena. Tematiska izstāde- Dzīvot veselīgi – tas ir stilīgi
Latviešu aktierim Leonam Krivānam -80
Rakstniekam Imantam Ziedonim – 85
Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena
Dzejniecei Maijai Laukmanei – 65
Rakstniekam Ērikam Hānbergam – 85
Aktrisei Verai Singajevskai – 95. Grāmatas apskats.
Vācu rakstniekam Ēriham Marija Remarkam – 120 (1898-1970)
Līgo vakars. Kur saulīte rotājās...
Rakstniecei Mildai Geidānei – 90
Latviešu rakstniekam Aivaram Kļavim – 65
Angļu rakstniecei Emīlijai Brontē – 200 (1818-1848)
Latviešu dzejniecei Olgai Lisovskai – 90
Rakstniekam Maīsam Kaudzītem – 170 (1848-1926)
Latviešu bērnu rakstniecei Inesei Zanderei – 60
Aktierim Uldim Dumpim -75
Rakstniecei, dzejniecei Elīnai Zālītei 120 (1898-1955)
Dzejniekam Ojāram Vācietim -85 (1933-1983)
18. novembrī Latvijas Republikas proklamēšanas diena “Latvijai - 100”
Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa. Detektīvi Ziemeļvalstīs
Izstāde bērniem- Ziemeļvalstu autoru grāmatas.
Zviedru rakstniecei Selmai Lāgerlēvai – 160 (1858-1940)
Latviešu aktierim, estrādes māksliniekam Edgaram Liepiņam – 90 (1928-1995)
Latviešu rakstniekam Andrim Kolbergam – 80
Latviešu dzejniekam Edvartam Virzam – 135 (1883-1940)
Un sākas Ziemassvētku stāsts. Izstāde bērniem
Pasākumi:
Starptautiskā laimes diena. Sarunas par laimi
Digitālā nedēļa. Lasītāju apmācība darbam ar VID EDS u.c. elektroniskajiem pakalpojumiem

Bibliotēkas lietotāju apmācība darbam ar LAD EPS un citiem e-pakalpojumiem.

Lielā Talka. Apkārtnes sakopšana

Starptautiskā kafijas diena. Sarunas pie kafijas tases

Jaunāko grāmatu apskats pieaugušajiem lasītājiem

Dalība Grāmatu svētkos Balvos

Pārrunas- Drošība internetā un sociālajos tīklos

Jaunāko grāmatu izstāde – apskats

Psalmu dziedājumi par mirušajiem

Ziemassvētku laika Sarunas pie tējas un piparkūkām

Bibliotēkas telpu noformēšana Ziemassvētkiem un Jaunajam gadam.

5.pielikums

Bibliotekāres kļūst par digitālajiem aģentiem

Lai attīstītu sabiedrības prasmes un ieinteresētību, kā arī palielinātu to sabiedrības daļu, kuri izmanto elektroniskos pakalpojumus un e-rīkus sadarbībai ar valsts un pašvaldību iestādēm, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) no 2018. līdz 2020. gadam īsteno projektu “Sabiedrības IKT iespēju izmantošanas veicināšanas pasākumi”.

Projektā liela uzmanība tiek pievērsta sabiedrības izglītošanai un informācijas nodošanai vieglā un saprotamā veidā, ko plānots uzticēt projekta ietvaros izglītotiem “digitālajiem aģentiem” - publiskās pārvaldes darbiniekiem, bibliotekāriem, skolotājiem, kā arī citu organizāciju pārstāvjiem, kas ikdienas pienākumu veikšanā saskaras ar lielu sabiedrības daļu un var tos informēt vai izglītēt par e-pakalpojumiem, e-rīkiem un e-vides drošību.

Projekta ietvaros šī gada septembrī un oktobrī mācību kursus “E-pakalpojumi un e-rīki dzīves situāciju risināšanai” kopā ar Balvu reģiona bibliotekārēm apmeklēja arī visas Rugāju novada bibliotēku darbinieces.

Kursos apgūvām zināšanas par e-pakalpojumu un e-rīku lietošanu, personas datu aizsardzības pamatprincipiem un drošības pasākumiem, kādi jāievēro interneta vidē, kā arī iedzīvotāju un uzņēmēju konsultēšanu, kā izmantot e-pakalpojumus, lai atrisinātu aktuālās dzīves situācijas.

Praktiskajās nodarbībās mācījāties izmantot autentifikācijas līdzekļus – eID karti/elektroniskā paraksta viedkarti ar kodiem, orientēties portālā www.latvija.lv un izmantot e-pakalpojumus atbilstoši konkrētai dzīves situācijai. Apgūvām prasmes, kā iegūtās zināšanas nodot dažādām sabiedrības grupām saprotamā veidā.

Publiskās bibliotēkas ir kļuvušas par vienu no galvenajiem sabiedrības izglītošanas un informācijas iegūšanas kanāliem, tādēļ bibliotekāru tiešais kontakts ar iedzīvotājiem un devums sabiedrības izglītošanā ir ļoti nozīmīgs. Kursos iegūtās zināšanas palīdzēs pilnveidot bibliotēkās sniegtos pakalpojumus konsultējot un apmācot iedzīvotājus un uzņēmējus valsts piedāvāto e-pakalpojumu izmantošanā.

I.Kočāne

Tikaiņu bibliotēkas vadītāja